

ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนา โครงการเศรษฐกิจชุมชนของ องค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา

Factors Affecting Development of Community Economic Projects
of Pasang Sub-district Administrative Organization,
Dokkhamtai District, Phayao Province

นางศิวรา จิตสุขเจริญ¹

ภาพจาก: http://www.py-pao.go.th/picture/2557/12-dec56/4/IMG_4753.JPG

* บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาโครงการเศรษฐกิจชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา 2) ศึกษาการพัฒนาโครงการเศรษฐกิจชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา 3) วิเคราะห์อิทธิพลของปัจจัยสนับสนุนการดำเนินงานที่ส่งผลต่อการพัฒนาโครงการเศรษฐกิจชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา

¹การศึกษานี้ได้รับทุนการศึกษาด้านการเกษตรจากบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

กลุ่มตัวอย่าง คือ สมาชิกโครงการเศรษฐกิจชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา จำนวน 198 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression) ผลการศึกษา พบว่า

ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม จำนวน 198 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 51-60 ปี ส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา ซึ่งมีอาชีพเกษตรกร มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท ส่วนใหญ่มีตำแหน่งเป็น อสม. และส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในชุมชนเป็นระยะเวลามากกว่า 10 ปี ความรู้ความเข้าใจของประชาชนที่มีต่อโครงการเศรษฐกิจชุมชน มีความรู้ความเข้าใจของประชาชนในการดำเนินงานโครงการเศรษฐกิจชุมชนเป็นอย่างดี

ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน ในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาตามรายชื่อแล้ว พบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาและความต้องการของหมู่บ้าน/ชุมชน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ระดับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐเกี่ยวกับโครงการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาตามรายชื่อแล้ว พบว่า ให้การสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสารต่างๆ กับคนในชุมชน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด การพัฒนาโครงการเศรษฐกิจชุมชน ในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับปานกลางและเมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาการบริหารจัดการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

ส่วนปัจจัยสนับสนุนการดำเนินงานที่ส่งต่อการพัฒนาโครงการเศรษฐกิจชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา ผลการศึกษา พบว่า ด้านการพัฒนาเงินทุนมากที่สุด คือ การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการเศรษฐกิจชุมชน ด้านการพัฒนาการผลิตมากที่สุด คือ การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการเศรษฐกิจชุมชน ด้านการพัฒนาการตลาดมากที่สุด คือ การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการเศรษฐกิจชุมชน และ ด้านการพัฒนาการบริหารจัดการมากที่สุด คือ อาชีพเกษตรกร

ผลจากการวิเคราะห์ปัจจัยสนับสนุนการดำเนินงานที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาโครงการเศรษฐกิจชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง อำเภอดอกคำใต้

จังหวัดพะเยา ในภาพรวม มีตัวแปรที่ใช้เป็นตัวพยากรณ์ที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด 8 ตัว สามารถนำมาสร้างเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

$$\begin{aligned}
 Y' &= .989 + .541 (X_{10}) + .202 (X_9) + .930 (X_4) (\text{อาชีพเกษตรกร}) \\
 &+ .237 (X_2) (\text{อายุ 41-50 ปี}) - .651 (X_3) (\text{การศึกษามัธยมศึกษา}) \\
 &- .334 (X_3) (\text{การศึกษาประถมศึกษา}) + 1.682 (X_2) (\text{อายุต่ำกว่า 30 ปี}) \\
 &- 1.201 (X_5) (\text{รายได้เฉลี่ย/เดือนต่ำกว่า 5,000 บาท}) \\
 &- .156 (X_7) (\text{ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนต่ำกว่า 5 ปี}) \\
 &- .418 (X_5) (\text{รายได้เฉลี่ย/เดือน 10,001-15,000 บาท}) \\
 &+ .219 (X_7) (\text{ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน 5-10 ปี}) \\
 &+ .118 (X_6) (\text{ตำแหน่งแกนนำกลุ่มออมทรัพย์/กองทุนหมู่บ้าน}) \\
 Z' &= .686 (ZX_{10}) + .223 (ZX_9) + .803 (ZX_4) (\text{อาชีพเกษตรกร}) \\
 &+ .182 (ZX_2) (\text{อายุ 41-50 ปี}) - .414 (ZX_3) (\text{การศึกษามัธยมศึกษา}) \\
 &- .268 (ZX_3) (\text{การศึกษาประถมศึกษา}) + .215 (ZX_2) (\text{อายุต่ำกว่า 30 ปี}) \\
 &- 1.041 .201 (ZX_5) (\text{รายได้เฉลี่ย/เดือนต่ำกว่า 5,000 บาท}) \\
 &- .077 (ZX_7) (\text{ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนต่ำกว่า 5 ปี}) \\
 &- .352 (ZX_5) (\text{รายได้เฉลี่ย/เดือน 10,001-15,000 บาท}) \\
 &+ .129 .219 (ZX_7) (\text{ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน 5-10 ปี}) \\
 &+ .081 (ZX_6) (\text{ตำแหน่งแกนนำกลุ่มออมทรัพย์/กองทุนหมู่บ้าน})
 \end{aligned}$$

* Abstract

The aims of this study were: 1) to investigate the factors affecting the development of community economic projects of Pasang Sub-district Administrative Organization, Dokkhamtai District, Phayao Province; 2) to study the development of community economic projects; and 3) to examine the influence of reinforcing factors that affect the development of community economic projects. The sample group involved 198 participants and rating-scale questionnaire was employed as a means to collect the data. The data was statistically analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, and Stepwise Multiple Regression.

The findings revealed the background information about the respondents that majority of them was male with age range between 51-60 years old. Their education background was at the primary level. Their career was farmer with income range lower than 5,000 Baht per month. Their role in the community was Village Health Volunteer (O-So-Mor). Duration of their residency in the community was over 10 years. They held good knowledge and understanding about the operation of community economic projects.

Degree of people's participation in the community economic projects was found at the moderate level. When considering individual sub-domains, prioritizing problems and needs in the village/community domain was reported the highest mean score. In addition, degree of government support towards the community economic projects was reported at moderate level. When considering individual sub-domains, news and information supply domain was rated at the highest mean. In the same vein, the development of community economic projects domain was reported at the moderate level. When considering individual sub-domains, management enhancement domain held the highest mean score.

Reinforcing factors affecting the individual sub-domains of the development of community economic projects were reported. People's participation was reported the highest mean which directly affected budget development domain, production development domain, and marketing development domain. While farming career was rated the highest mean which directly affected management development domain.

Reinforcing factors analysis results revealed eight influential predictive variables which then used to formulated the predictive equation in the form of raw and standard scores as follows:

$$\begin{aligned}
 Y' = & .989 + .541 (X10) + .202 (X9) + .930 (X4)(\text{farming career}) \\
 & + .237 (X2)(\text{age 41-50 yrs.}) - .651 (X3)(\text{education:secondary}) \\
 & - .334 (X3)(\text{education:primary}) + 1.682 (X2)(\text{age below 30 yrs.}) \\
 & - 1.201 (X5)(\text{monthly income/below 5,000 Baht})
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
& - .156 \text{ (X7) (village residency duration below 5 yrs.)} \\
& - .418 \text{ (X5) (monthly income/10,001-15,000 Baht)} \\
& + .219 \text{ (X7) (village residency duration 5-10 yrs.)} \\
& + .118 \text{ (X6) (community role:monetary savings leader/village funds)} \\
Z' = & .686 \text{ (ZX10)} + .223 \text{ (ZX9)} + .803 \text{ (ZX4) (farming career)} \\
& + .182 \text{ (ZX2) (age 41-50 yrs.)} - .414 \text{ (ZX3) (education:secondary)} \\
& - .268 \text{ (ZX3) (education:primary)} + .215 \text{ (ZX2) (age below 30 yrs.)} \\
& - 1.041 .201 \text{ (ZX5) (monthly income/below 5,000 Baht)} \\
& - .077 \text{ (ZX7) (village residency duration:below 5 yrs.)} \\
& - .352 \text{ (ZX5) (monthly income/10,001-15,000 Baht)} \\
& + .129 .219 \text{ (ZX7) (village residency duration: 5-10 yrs.)} \\
& + .081 \text{ (ZX6) (community role:monetary savings leader/village funds)}
\end{aligned}$$

* บทนำ

องค์การบริหารส่วนตำบลหรือ อบต. เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบล่าสุดโดยมีวิวัฒนาการมาจากสภาตำบล เหตุที่มีการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลขึ้นมาใหม่นั้นเนื่องจากรัฐบาลมีนโยบายที่จะกระจายอำนาจไปสู่ประชาชนให้มากขึ้น จึงได้พิจารณาปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับ “สภาตำบล” ที่มีอยู่เดิมใหม่และได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 โดยมีการยกฐานะสภาตำบลที่มีรายได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบใหม่ที่เรียกว่า “องค์การบริหารส่วนตำบล” และได้มีการปรับปรุงพระราชบัญญัตินี้มาจนถึงปัจจุบัน คือ ฉบับที่ 6 พ.ศ. 2552 ปัจจุบันมีองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งสิ้น 5,767 แห่ง (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. 2553: 7) ความมุ่งหมายของการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล คือ เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจอิสระในการบริหารงานและปกครองตนเอง ภายใต้บทบัญญัติแห่งกฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล สามารถกำหนดทิศทางนโยบาย โครงการและกิจกรรม เพื่อให้แก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในพื้นที่ตำบลและหมู่บ้านได้อย่างแท้จริง นอกจากนี้แล้วตามพระราชบัญญัติสภาตำบล

และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ได้ระบุให้องค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่ในการดำเนินกิจกรรม 5 หมวด คือ หมวดสาธารณูปโภค หมวดการศึกษา และข้อมูล หมวดทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมวดการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ หมวดเศรษฐกิจชุมชนและในบรรดากิจกรรมทั้ง 5 หมวดนั้นได้มีการระบุไว้ให้เป็นหน้าที่ที่ต้องทำและหน้าที่ที่อาจจัดทำตามข้อบังคับของกฎหมาย ตามมาตรา 64 (2)

จากหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลตามกฎหมายดังกล่าวนั้น ถือได้ว่าเป็นหน้าที่ปกติ แต่เมื่อเกิดสถานการณ์วิกฤติทางเศรษฐกิจขึ้น จนรัฐบาล ต้องพึ่งการเงินจาก IMF และถือเป็นวิกฤติเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นจากกระแสเศรษฐกิจ แบบโลกาภิวัตน์หรือลัทธิเสรีนิยมใหม่ (Neo-Liberalism) ที่เน้นการค้าการลงทุนและการบริการระหว่างประเทศ เศรษฐกิจดังกล่าวถือเป็นกระแสหลัก แต่ก็เป็นกระแสเศรษฐกิจที่ไม่อาจให้ความมั่นใจหรือให้คำมั่นสัญญาใดๆ กับใครว่าจะสนองตอบความต้องการของประชาชนได้ ผู้คนจะเต็มไปด้วยความรู้สึกหวั่นไหวและไม่แน่นอน ต่อชะตากรรมในอนาคตแต่ภายใต้ภาวะวิกฤติเศรษฐกิจนี้ได้มีการเสนอแนวคิดเกี่ยวกับเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง โดยเชื่อว่าน่าจะเป็นแนวทางทำให้เกษตรกร พอยู่พอกินและอยู่ดีมีสุขได้ในระยะต่อไป ภารกิจที่สำคัญของกระทรวงมหาดไทย คือ “บำบัดทุกข์ บำรุงสุข” ซึ่งกระทรวงมหาดไทยมีนโยบายที่จะแก้ไขปัญห “ปากท้อง” ของประชาชนโดยน้อมนำกระแสพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในเรื่อง “เศรษฐกิจพอเพียง” มากำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนา 5 ประการ 9 กิจกรรม ภายใต้โครงการเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง อันประกอบด้วยแนวทางการพัฒนาโดยยึดครอบครัวและชุมชนเป็นหลัก ยึดการรวมกลุ่มเป็นเครือข่าย ยึดการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ ยึดการส่งเสริมการตลาดชุมชน ยึดการจัดเวทีชาวบ้าน และกำหนดกิจกรรมสนับสนุน 9 กิจกรรม คือ การเกษตรผสมผสาน การพัฒนา แหล่งน้ำขนาดเล็ก การจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ การพัฒนากลุ่มอาชีพ การทำฝักริข่าย องค์การชุมชน การจัดลานค้าชุมชน การพัฒนาเครือข่ายองค์กรชุมชน การประชาคม อำเภอและการจัดตั้งศูนย์บริการเบ็ดเสร็จด้านการเกษตร (กระทรวงมหาดไทย. 2541: 31)

จากยุทธศาสตร์ 5 ประการ 9 กิจกรรม ดังกล่าวทำให้องค์การบริหารส่วนตำบล ต้องเป็นหน่วยงานในการสนับสนุน ควบคุมและติดตามการปฏิบัติงานตามนโยบาย ของรัฐบาล ในฐานะเป็นหน่วยราชการส่วนท้องถิ่นที่จะต้องปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ ในการพัฒนาทั้งด้านการเมืองการปกครอง สังคมวัฒนธรรมสิ่งแวดล้อมและเศรษฐกิจชุมชน

องค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องดำเนินนโยบายหรือปรับแผนงานโครงการ กิจกรรม มาดำเนินโครงการสนับสนุนให้ชุมชนหรือตำบลโดยบุคคลหรือครอบครัวหรือองค์กรชุมชน เข้าร่วมในโครงการเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง โดยการส่งเสริมให้คนในชุมชน ร่วมมือร่วมใจกันส่งเสริมการสร้างอาชีพและรายได้ให้กับตนเองมากขึ้น มีลักษณะ มั่นคงยั่งยืน ภายใต้แนวคิด “ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผลประโยชน์” เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นสามารถพึ่งตนเองได้ในภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ โดยอย่างน้อย ควรมีรายได้อยู่ในระดับพออยู่พอกิน หากองค์การบริหารส่วนตำบลสามารถ นำนโยบายไปปฏิบัติให้บังเกิดผลเป็นรูปธรรมได้อย่างแท้จริง แต่อย่างไรก็ตาม องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์กรปกครองท้องถิ่นที่เกิดขึ้นมาใหม่และยังดำเนินการ ได้ไม่นาน สภาพปัญหาหลักขององค์การบริหารส่วนตำบลก็คือ ผู้บริหาร องค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่พร้อมหรือขีดความสามารถในการบริหารจัดการพัฒนา ขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลและอำนาจ หน้าที่ในฐานะสมาชิกหรือคณะกรรมการบริหาร ขาดทักษะการจัดทำแผนพัฒนาตำบล การบริหารการคลังและงบประมาณ ประกอบกับประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจ และการมีส่วนร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบล (โกวิทย์ พวงงาม, 2541: 33)

องค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งหนึ่งที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการนี้ตามอำนาจ หน้าที่ที่ระบุไว้ในระเบียบกระทรวงมหาดไทยให้เป็นหน่วยงานคอยสนับสนุน ควบคุม กำกับดูแลการปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการดังกล่าว แต่เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบล มีการกิจให้เลือกทำมากมายหลายด้าน รวมถึงมีการถ่ายโอนภารกิจจากส่วนกลาง ให้กับท้องถิ่นหลายภารกิจ ประกอบกับทางองค์การบริหารส่วนตำบลเองมีงบประมาณ ค่อนข้างจำกัด องค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ต้องรอรับงบประมาณอุดหนุน จากภาครัฐมากกว่าการจัดเก็บรายได้เองและงบประมาณหรือโครงการส่วนใหญ่ จะให้ความสำคัญแต่เรื่องโครงสร้างพื้นฐานมากกว่าด้านอื่น ทำให้การพัฒนา ด้านเศรษฐกิจชุมชนมีน้อย ไม่เกิดผลเป็นรูปธรรม ประชาชนไม่มีความเข้มแข็ง ช่วยเหลือตนเองไม่ได้ ดังนั้นเพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา สามารถที่จะทำหน้าที่ในการส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนแบบพึ่งตนเอง ให้เกิดเป็นชุมชนตามเป้าหมายในโครงการเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเองตามนโยบาย ดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาถึงสภาพการดำเนินงานของโครงการ ปัจจัย สนับสนุนการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาซึ่งการจะดำเนินงานตามโครงการ

ดังกล่าวข้างต้นให้ประสบความสำเร็จนั้นต้องอาศัยปัจจัยสนับสนุนหลายด้าน ทั้งในส่วนที่มาจากประชาชนในท้องถิ่นแต่ละแห่งไม่ว่าจะเป็นเรื่องความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเจตนารมณ์ที่แท้จริงของโครงการเศรษฐกิจชุมชน การให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมตามโครงการทุกขั้นตอนและการสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมจากหน่วยงานภาครัฐต่างๆ เพื่อค้นหาผลแห่งการพัฒนาตามโครงการดังกล่าวสำหรับเป็นแนวทางให้องค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา ใช้เป็นข้อมูลในการส่งเสริม สนับสนุนให้การดำเนินงานตามโครงการเศรษฐกิจชุมชน ประสบผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ของโครงการและเกิดผลประโยชน์สูงสุดกับประชาชนในตำบล

ภาพจาก: http://www.py-pao.go.th/picture/2557/12-dec56/4/IMG_4756.JPG

* วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาโครงการเศรษฐกิจชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา
2. เพื่อศึกษาการพัฒนาโครงการเศรษฐกิจชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา
3. เพื่อวิเคราะห์อิทธิพลของปัจจัยสนับสนุนการดำเนินงานที่ส่งผลต่อการพัฒนาโครงการเศรษฐกิจชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา

*** ประโยชน์ของการวิจัย**

1. ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาโครงการเศรษฐกิจชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา
2. ทำให้ทราบถึงการพัฒนาโครงการเศรษฐกิจชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา
3. ทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา ได้ข้อมูลเพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาการดำเนินงานของโครงการเศรษฐกิจชุมชนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

*** ขอบเขตของการวิจัย**

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาโครงการเศรษฐกิจชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา มีขอบเขตในการศึกษาวิจัยดังนี้ คือ

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ สมาชิกโครงการเศรษฐกิจชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา จำนวน 392 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ สมาชิกโครงการเศรษฐกิจชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา จำนวน 198 คน

ขอบเขตด้านพื้นที่

ศึกษาพื้นที่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาโครงการเศรษฐกิจชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา มุ่งศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อพัฒนาโครงการเศรษฐกิจชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดเนื้อหาในการศึกษาออกเป็นการศึกษาปัจจัยสนับสนุนการดำเนินงานตามโครงการและการพัฒนาโครงการเศรษฐกิจชุมชนและกำหนดตัวแปรสำหรับการศึกษาได้ดังนี้

ขอบเขตด้านตัวแปร

1. ตัวแปรอิสระ (X): Independent Variable ได้แก่ ปัจจัยสนับสนุนการดำเนินงานตามโครงการเศรษฐกิจชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ ตำแหน่ง/บทบาทในชุมชน ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน ความรู้ความเข้าใจของประชาชนต่อโครงการเศรษฐกิจชุมชน การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐและการมีส่วนร่วมของประชาชน

2. ตัวแปรตาม (Y): Dependent Variable ได้แก่ การพัฒนาโครงการเศรษฐกิจชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ

- 2.1 ด้านการพัฒนาเงินทุน
- 2.2 ด้านการพัฒนาการผลิต
- 2.3 ด้านการพัฒนาการตลาด
- 2.4 ด้านการพัฒนาการบริหารจัดการ

ขอบเขตด้านเวลา

ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม-31 ตุลาคม 2554

* วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาโครงการเศรษฐกิจชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา เพื่อจะนำไปเป็นแนวทางในการเสริมสร้างกระบวนการดำเนินงานในโครงการเศรษฐกิจชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยผู้วิจัยได้รวบรวมแนวคิดและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยได้กำหนดกรอบแนวคิดและวิธีการวิจัยไว้ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดทำกับข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ สมาชิกของโครงการเศรษฐกิจชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง อำเภอตอคำใต้ จังหวัดพะเยา จำนวน 392 คน จากจำนวนโครงการเศรษฐกิจชุมชน ทั้งหมด 10 กลุ่ม

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง การคำนวณหาขนาดของประชากรเพื่อเป็นตัวแทนของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมนั้น สำหรับการศึกษาวิจัยนี้ ใช้สูตรการคำนวณของ Taro Yamane (Yamane. 1973: 3) ในระดับความเชื่อมั่นเท่ากับร้อยละ 95 ซึ่งจะได้ขนาดประชากรที่เป็นตัวแทนกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 198 คน

ขั้นตอนการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

1. โดยใช้ขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Sampling) ทำการหาจำนวนสมาชิกในแต่ละกลุ่มที่ต้องการสุ่ม โดยใช้สูตรดังนี้

$$\text{จำนวนตัวอย่างในแต่ละกลุ่ม/ชั้น} = \frac{\text{จำนวนตัวอย่างทั้งหมด} \times \text{จำนวนประชากรในแต่ละกลุ่มชั้น}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$$

จากการคำนวณจำนวนตัวอย่างตามสูตรข้างต้น ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างของสมาชิกโครงการเศรษฐกิจชุมชนแต่ละกลุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ที่ใช้ในการศึกษา คือ พื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง อำเภอตอคำใต้ จังหวัดพะเยา

ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม-31 ตุลาคม 2554

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaires) ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมาเอง ลักษณะของแบบสอบถาม มีทั้งหมด 6 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ตำแหน่ง/บทบาทในชุมชนและระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจของประชาชนที่มีต่อโครงการเศรษฐกิจชุมชน ซึ่งลักษณะคำถามมีทั้งคำถามเชิงบวกและเชิงลบ คือ ใช่ และ ไม่ใช่ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

เนื่องจากผู้วิจัยได้ปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา ดังนั้นในการเก็บข้อมูลเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ต่อองค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ดูแลการปฏิบัติงาน ในโครงการเศรษฐกิจชุมชนและประชาชนซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายหลักของการพัฒนา ตามโครงการนี้

ผู้วิจัยจึงลงพื้นที่เก็บข้อมูลด้วยตัวเองโดยมีผู้ช่วยเหลือในการเก็บข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยได้ประสานขอความอนุเคราะห์จากท่าน ผู้อำนวยการและสมาชิก องค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง ทุกหมู่บ้านในการประชาสัมพันธ์และขอความร่วมมือ จากประชาชนในการให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้กลับมาเป็นฐานข้อมูลให้กับทางชุมชน

ในการเก็บข้อมูลตามแบบสอบถามนั้น ผู้วิจัยได้จัดเก็บตามสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างที่ได้คำนวณไว้ของแต่ละหมู่บ้าน จนครบตามจำนวนที่ได้กำหนดไว้

การจัดทำกับข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดทำกับข้อมูล

ผู้วิจัยได้ออกแบบข้อคำถามตามตัวแปรที่ศึกษา ตัวชี้วัดและแนวคิด ทฤษฎี ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในบทที่ 2 เป็นบรรทัดฐาน กำหนดการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อประกอบการนำเสนอการศึกษาอิสระ โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากแบบสอบถามด้วยวิธีทางสถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยใช้ ค่าความถี่ (Frequency Distribution) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression) และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบของ ตารางประกอบคำบรรยาย (Tabular Presentation)

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากที่ตรวจสอบความครบถ้วนของแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัย ได้นำแบบสอบถามมาสร้างคู่มือลงรหัสในแบบฟอร์มและบันทึกข้อมูลจากแบบฟอร์ม รหัสลงในคอมพิวเตอร์ โดยประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบของตารางประกอบคำบรรยาย (Tabular Presentation) และใช้สถิติ ดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Content Analysis) โดยใช้

1.1 ค่าความถี่ (Frequency Distribution) ค่าร้อยละ (Percentage) ในการอธิบายค่าของตัวแปรที่เป็นข้อมูลทั่วไป ในตอนที่ 1 และการวัดความรู้ความเข้าใจของประชาชนในแบบสอบถามตอนที่ 2

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ในการอธิบายค่าของตัวแปรในข้อคำถามตอนที่ 3 ตอนที่ 4 และตอนที่ 5 ซึ่งเป็นระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อข้อคำถามในแต่ละประเด็น

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) โดยใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูลแบบถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression) เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาโครงการเศรษฐกิจชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา

* สรุปผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาโครงการเศรษฐกิจชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา” พบผลการศึกษา ดังนี้

ข้อมูลทั่วไป

ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม จำนวน 198 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 51-60 ปี ส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา ซึ่งมีอาชีพเกษตรกร มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ต่ำกว่า 5,000 บาท ส่วนใหญ่มีตำแหน่งเป็น อสม. และส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในชุมชนเป็นระยะเวลามากกว่า 10 ปี

ความรู้ความเข้าใจของประชาชนที่มีต่อโครงการเศรษฐกิจชุมชน

มีความรู้ความเข้าใจของประชาชนในการดำเนินงานโครงการเศรษฐกิจชุมชนเป็นอย่างดี ซึ่งจำนวนข้อที่ประชาชนตอบถูกและเกินร้อยละ 60 ขึ้นไปมีจำนวน 12 ข้อ โดยการจัดทำผังเครือข่ายองค์กรชุมชน เป็นกิจกรรมที่สร้างระบบข้อมูลเกี่ยวกับองค์กรชุมชนที่มีอยู่ในชุมชน เช่น กลุ่มอาชีพ กลุ่มออมทรัพย์ จำนวน 193 คน คิดเป็นร้อยละ 97.50 การสนับสนุนข่าวสารการผลิตและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เป็นวิวัฒนาการการผลิตวิธีหนึ่ง จำนวน 186 คน คิดเป็นร้อยละ 93.90 และวัตถุประสงค์การพัฒนาการบริหารและการจัดการ คือ

มุ่งหวังให้ชุมชนดำเนินกิจการโดยการกู้หนี้ยืมสินจากคนอื่นมาลงทุนเพื่อเพิ่มผลผลิต
จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 25.80

ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน

ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน
ในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยรวม เท่ากับ ($\bar{x}=2.95$) และ
เมื่อพิจารณาตามรายชื่อแล้ว พบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดลำดับความสำคัญของ
ปัญหาและความต้องการของหมู่บ้าน/ชุมชน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ ($\bar{x}=3.37$)
รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมเข้าประชุมเพื่อรับฟังการชี้แจงเกี่ยวกับโครงการเศรษฐกิจชุมชน
มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ ($\bar{x}=3.26$) และต่ำสุด คือ ชุมชนมีการร่วมประเมินผลการดำเนิน
กิจกรรมของโครงการเศรษฐกิจชุมชนเทียบกับการสามารถแก้ไขปัญหาและตอบสนอง
ต่อความต้องการของคนในชุมชน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{x}=2.60$)

ระดับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐเกี่ยวกับโครงการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน

ระดับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐเกี่ยวกับโครงการพัฒนาเศรษฐกิจ
ชุมชนในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยรวม เท่ากับ ($\bar{x}=2.73$)
และเมื่อพิจารณาตามรายชื่อแล้ว พบว่า ให้การสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสารต่างๆ
กับคนในชุมชน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ ($\bar{x}=2.90$) รองลงมา คือ ให้ความช่วยเหลือ
เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในการดำเนินกิจกรรม มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ ($\bar{x}=2.87$) และ
ต่ำสุด คือ ช่วยเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินกิจกรรมของกลุ่ม มีค่าเฉลี่ย
เท่ากับ ($\bar{x}=2.52$)

การพัฒนาโครงการเศรษฐกิจชุมชน

การพัฒนาโครงการเศรษฐกิจชุมชน ในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง
โดยมีค่าเฉลี่ยรวม เท่ากับ ($\bar{x}=2.61$) และเมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่า
ด้านการพัฒนาการบริหารจัดการมีค่าเฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ ($\bar{x}=2.67$) รองลงมา คือ
ด้านการพัฒนาการผลิต มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ ($\bar{x}=2.59$) และต่ำสุด คือ
ด้านการพัฒนาเงินทุน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{x}=2.54$)

ปัจจัยสนับสนุนการดำเนินงานที่ส่งผลต่อการพัฒนาโครงการเศรษฐกิจชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา

จากการวิเคราะห์อิทธิพลของปัจจัยสนับสนุนการดำเนินงานที่ส่งผลต่อการพัฒนาโครงการเศรษฐกิจชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา ซึ่งประกอบด้วย 1) เพศ 2) อายุ 3) การศึกษา 4) อาชีพ 5) รายได้ 6) ตำแหน่ง/บทบาทในชุมชน 7) ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน 8) ความรู้ความเข้าใจของประชาชนที่มีต่อโครงการเศรษฐกิจชุมชน 9) การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการเศรษฐกิจชุมชน 10) การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐในโครงการเศรษฐกิจชุมชน กับการดำเนินกิจกรรมตามโครงการเศรษฐกิจชุมชน โดยใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูลแบบถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression) ผลการวิเคราะห์ พบว่า

ปัจจัยสนับสนุนการดำเนินงานที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาโครงการเศรษฐกิจชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา ด้านการพัฒนาเงินทุนมากที่สุด คือ การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการเศรษฐกิจชุมชน รองลงมา คือ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน 5-10 ปี และตัวแปรที่ส่งผลน้อยที่สุด คือ อาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว

ภาพจาก: http://www.stou.ac.th/stouonline/lom/data/sec/Alternative/images/h01-01-01_p02.jpg

ปัจจัยสนับสนุนการดำเนินงานที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาโครงการเศรษฐกิจชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา ด้านการพัฒนาการผลิตมากที่สุด คือ การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการเศรษฐกิจชุมชน รองลงมา คือ อายุ 41-50 ปี และตัวแปรที่ส่งผลน้อยที่สุด คือ ระดับการศึกษาปริญญาตรี

ปัจจัยสนับสนุนการดำเนินงานที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาโครงการเศรษฐกิจชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา ด้านการพัฒนาการตลาดมากที่สุด คือ การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการเศรษฐกิจชุมชน รองลงมา คือ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน 5-10 ปี และตัวแปรที่ส่งผลน้อยที่สุด คือ การศึกษามัธยมศึกษา

ปัจจัยสนับสนุนการดำเนินงานที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาโครงการเศรษฐกิจชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา ด้านการพัฒนาการบริหารจัดการมากที่สุด คือ อาชีพเกษตรกร รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการเศรษฐกิจชุมชน และตัวแปรที่ส่งผลน้อยที่สุด คือ รายได้เฉลี่ย/เดือนต่ำกว่า 5,000 บาท

ในภาพรวม ผลจากการวิเคราะห์ปัจจัยสนับสนุนการดำเนินงานที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาโครงการเศรษฐกิจชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าซาง อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา ในภาพรวม ตัวแปรอิสระที่ใช้เป็นตัวพยากรณ์ที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้ง 8 ตัว ได้แก่ การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐเกี่ยวกับโครงการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน (X10), การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการเศรษฐกิจชุมชน (X9), อาชีพเกษตรกร (X4), อายุ 41-50 ปี (X2), การศึกษามัธยมศึกษา (X3), การศึกษาประถมศึกษา (X3), อายุต่ำกว่า 30 ปี (X2), รายได้เฉลี่ย/เดือนต่ำกว่า 5,000 บาท (X5), ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนต่ำกว่า 5 ปี (X7), รายได้เฉลี่ย/เดือน 10,001-15,000 บาท (X5), ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน 5-10 ปี (X7), ตำแหน่งแกนนำกลุ่มออมทรัพย์/กองทุนหมู่บ้าน (X6)

ผลการวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานโครงการเศรษฐกิจชุมชน สามารถสรุปได้ว่า

กลุ่มสมาชิกโครงการเศรษฐกิจชุมชน มีความต้องการให้หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องเข้ามาสนับสนุนและให้ความช่วยเหลือในการดำเนินการโครงการเศรษฐกิจชุมชน ให้เกิดการพัฒนาย่างยั่งยืน โดยดำเนินการให้ครอบคลุม

ทั้ง 4 มิติ อันประกอบด้วย มิติที่ 1 เงินทุน มิติที่ 2 การผลิต มิติที่ 3 การตลาด และ มิติที่ 4 การบริหารจัดการ อันจะช่วยให้กลุ่มสมาชิกโครงการเศรษฐกิจชุมชนสามารถ ดำเนินการโครงการตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน อีกทั้งเป็นการช่วยลดภาระหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐในการให้ความช่วยเหลือ กลุ่มสมาชิกโครงการเศรษฐกิจชุมชนอีกด้วย

* ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัย พบว่า ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการ เศรษฐกิจชุมชนเป็นอย่างดี แต่เมื่อนำมาวิเคราะห์แล้วผลที่ออกมาเป็นลบ (-) หรือผกผันกัน แม้ว่าชาวบ้านจะมีความรู้ความเข้าใจแต่ก็ไม่ใช่ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ ของโครงการนี้ กลับกลายเป็นปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนและการสนับสนุน จากหน่วยงานภาครัฐ ทั้งนี้เนื่องจากความรู้ความเข้าใจนั้นเป็นเรื่องของ “การรับรู้” หรือ “นามธรรม” แต่การวัดผลสำเร็จของการดำเนินกิจกรรมตามโครงการเศรษฐกิจชุมชน นั้นวัดจาก “การปฏิบัติจริง” หรือ “รูปธรรม” ที่มีตัวชี้วัดชัดเจน ซึ่งความสำเร็จของ การดำเนินกิจกรรมตามโครงการเศรษฐกิจชุมชนนั้น พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงาน ที่สำคัญ คือ การมีส่วนร่วมของประชาชน ดังนั้นการพัฒนาโครงการเศรษฐกิจชุมชน หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการพัฒนาทางด้านความรู้ความเข้าใจของ ประชาชนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรมตามโครงการเศรษฐกิจชุมชน โดยจัดการ ฝึกอบรม/สัมมนา/ประชุม/ชี้แจงสมาชิก การศึกษาดูงาน การแลกเปลี่ยน ประสบการณ์กับกลุ่มอาชีพประเภทเดียวกันที่ประสบผลสำเร็จ ตลอดจนสนับสนุน ข้อมูลข่าวสารและเทคโนโลยีสารสนเทศให้แก่กลุ่มสมาชิกโครงการ ซึ่งเป็นผลดี ต่อการดำเนินงานโครงการเศรษฐกิจชุมชนในอนาคต อีกทั้งยังเป็นการพัฒนา ให้กลุ่มสมาชิกได้มีความรู้ความเข้าใจในเป้าหมายการดำเนินงานได้อย่างถูกต้องและ ตรงกับวัตถุประสงค์การจัดตั้งของโครงการอีกด้วย

ควรมีการส่งเสริมศักยภาพของชุมชนในเรื่องของการพึ่งตนเองด้าน เศรษฐกิจ ผ่านกลไกหลัก 3 กลไก คือ กลไกทางสังคม กลไกทางวัฒนธรรม และ กลไกทางการศึกษา ซึ่งกลไกทั้ง 3 กลไกนี้ล้วนมีอยู่ในแต่ละชุมชนและสามารถ ส่งเสริม สนับสนุนให้เป็นปัจจัยที่สนับสนุนการดำเนินงานของโครงการเศรษฐกิจชุมชน ให้เกิดผลสำเร็จได้ในฐานะที่เป็น “ทุนทางสังคม” ของแต่ละชุมชน เนื่องจาก

เป็นการช่วยให้การดำเนินการโครงการเศรษฐกิจชุมชนได้เกิดการพัฒนาไปในแนวทาง
ที่ถูกต้อง

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาเรื่องรูปแบบการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามโครงการ
เศรษฐกิจชุมชนระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลและชุมชน

เอกสารอ้างอิง

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. **มาตรฐานการพัฒนาเด็กและเยาวชน**. กรุงเทพมหานคร:
กรมฯ, 2553.

กระทรวงมหาดไทย. **คู่มือการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง**. กรุงเทพมหานคร:
กระทรวงฯ, 2541.

โกวิทย์ พวงงาม. **การปกครองท้องถิ่นไทย: หลักการมิติใหม่ในอนาคต**. กรุงเทพมหานคร:
วิญญูชน, 2541.

Yanane. **Statistic:An Introductory Analysis**. 3rd ed. New York: Harper and Row. 1973.